

E L Ő T E R J E S Z T É S
Szár Községi Önkormányzat Képviselő-testülete
2025. április 29-i rendes ülésének
3. napirendi pontjához

Tárgy: Gazdasági program és fejlesztési terv elfogadása

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a szerint a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

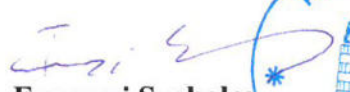
A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el.

A határozati javaslat elfogadásához egyszerű többség szükséges, melyhez – figyelemmel az Mötv. 47. § (2) bekezdésére – a jelen levő önkormányzati képviselők több mint a felének igen szavazata szükséges.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy önkormányzatunk 2025-2030 évekre vonatkozó gazdasági programját és fejlesztési tervét a mellékelt határozati javaslat szerint támogatni szíveskedjen.

Szár, 2025. április 25.

Fenyvesi Szabolcs
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

**Szár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2025. (IV.....) határozata**

**Szár Községi Önkormányzat 2025-2030. évekre vonatkozó Gazdasági Programjának és
Fejlesztési Tervének jóváhagyásáról**

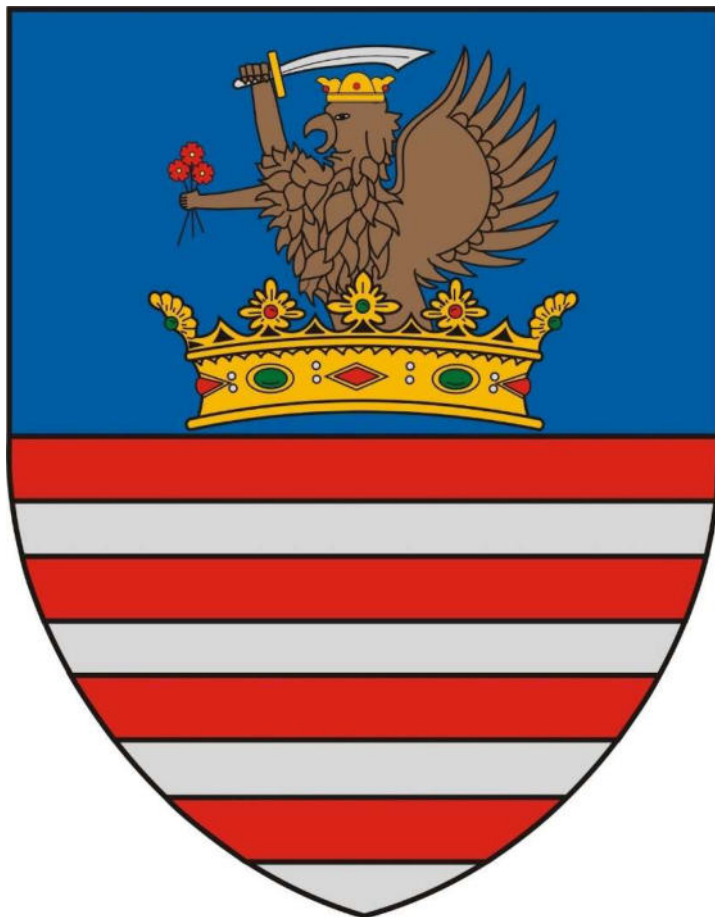
Szár Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Szár Községi Önkormányzat 2025-2030. évekre vonatkozó Gazdasági Programját és Fejlesztési Tervét az előterjesztés melléklete szerint jóváhagyja.

Határidő: folyamatos

Felelős: polgármester

SZÁR KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT

GAZDASÁGI PROGRAM ÉS FEJLESZTÉSI TERV 2024-2029

Szár. Érték. Közösség.

Készítette: Fenyvesi Szabolcs polgármester

SZÁR 2025. március

Bevezetés

Az önkormányzat képviselő-testülete számára a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a írja elő a gazdasági program készítési kötelezettséget.

A 2024-2029 közötti önkormányzati ciklusra szóló gazdasági program elkészítése során mindenképpen figyelembe kell venni, hogy - az előző program elfogadását követően - az országgyűlés többször módosította az ország új alaptörvényét, valamint az önkormányzati törvényt is. Mindenképpen fontos feladat megfogalmazni minden olyan célkitűzést, feladatot, ami szükséges ahhoz, hogy előrébb mozdítsuk településünket. Azt is látni kell, hogy annak ellenére, hogy jelenleg az önkormányzatnak likviditási gondjai nincsenek, pénzügyileg kiegyensúlyozott, nagyobb léptékű fejlesztésre, beruházásra elsősorban csak akkor nyílik lehetőség, ha arra központi vagy pályázati forrás van. Az önkormányzat saját bevételei, mint az Iparűzési adó 2024-ről 2025-ra az állami forrásfelhasználások átalakításával csökkent, így leginkább csak kisebb munkák finanszírozására, valamint a pályázati önerők biztosítására elegendők.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével - a megyei területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve - az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A képviselő- testület szeretné megtartani mindazokat az eredményeket, melyeket az előző képviselő-testületek elkezdtek, illetve megvalósítottak, sőt új szolgáltatásokkal segíteni az itt élő emberek helyzetének javítását.

Települési adottságok

Szár egy 1787 fős (2025.01.01. adatok alapján) település Tatabánya és Bicske között, a Vértes lábánál. Kiváló földrajzi elhelyezkedésének köszönhetően kiemelt jelentőséggel bír, hogy az országos vasúti főhálózat Budapest-Hegyeshalom vasútvonalon megállóhellyel rendelkezik, hozzájárulva a lakosság mobilitásához.

A település közúton az 1-es számú főúton, valamint 3 csatlakozási ponttal az M1 autópálya könnyedén elérhető elősegítve a megközelíthetőséget. A település Fejér vármegye határán helyezkedik el, így közigazgatásilag Székesfehérvárhoz tartozik.

Déli irányban a 8126-os alsóbbrendű úton Székesfehérvár és Veszprém közelíthető meg.

2013-ban jött létre a Szári Közös Önkormányzati Hivatal, amely Szár és Újbarok települések közigazgatási feladatait, valamint a két falu nemzetiségi önkormányzatának feladatait.

A lakóparknak kijelölt területen eladott telkeken az utóbbi 5 évben megindultak az építkezések, így a település lélekszáma folyamatosan nő. Várhatóan a lakosság száma el fogja érni a 2000 főt, ehhez mérten szükséges fejleszteni a falu infrastruktúráját.

Erre a növekedésre való felkészülés, valamint a megfelelő környezet kialakítása és fenntartása a legfőbb feladatunk a következő 5 évben.

Finanszírozási források

Az önkormányzat Gazdasági Programjának elfogadásához nélkülözhetetlen az önkormányzat bevételei lehetőségeinek áttekintése, vizsgálata, valamint a várható célok, kiadások áttekintése. Hiszen a célok, hozzárendelt forrás nélkül nem valósulhatnak meg. A mindenkori Képviselő-testületnek kiemelkedő feladata, hogy a rendelkezésre álló forrásokat, a feladatokat rangsorolva, minden feladatra kellő hangsúly fektetve felossza, és egyben biztosítsa a költségvetés egyensúlyát. Az önkormányzatok fő bevételi forrásai: - saját bevételek, - normatív központi hozzájárulások, - állami támogatások

Törekedni kell bevételi forrásaink kibővítésére, és meg kell vizsgálni az önkormányzati és az intézményi bevételek növelésének lehetőségeit is. A pályázati bevételek, azon túl, hogy rendkívül fontos kiaknáznunk a benne rejlő lehetőségeket, esetlegesen és nem mindig az önkormányzat által felállított prioritásnak megfelelő célúak. A jelenleg futó pályázatokon kívül csak az önkormányzat hosszú távú céljainak megfelelő, és az önrész nélküli, vagy a minimális önrészű pályázatokon való részvétel javasolt.

Összességében az Önkormányzat az öt éves gazdasági terv első **két – három** évében szigorú költségvetési feltételek mellett gazdasági és társadalmi megszorításokkal kell, hogy végezze tevékenységét.

Ebben az időszakban közel 200.000.000 Ft pályázati forrás bevonását irányozzuk elő, melynek főbb elemei:

- Sportcsarnok felújítása,
- Plébánia járda és támfal felújítása (Magyar Katolikus Egyházal együtt),
- „Óvoda-domb” járda megépítése,
- Petőfi Sándor Közösségi Tér (Művelődési ház) nagytermének felújítása,

- Buszmegállók rekonstrukciója, a közlekedés biztosítása gyalogosátkelőhelyekkel,
- Községi Ház (Régi óvoda épülete) energetikai felújítása.

Idegenforgalom

A település idegenforgalom szempontjából, az ország elsők között létrehozott natúrparkja, a **Vértes Natúrpark** mellett fekszik. Az országos kéktúra útvonal, a település mellett, de az országos piros és sárga túraútvonal a településen halad keresztül. A falu határain kívül páratlanul gazdag a természeti kincsünk, Ürgerét, Vitányvár.

1. Infrastrukturális fejlesztések

Az elmúlt években sokat romlott közintézményeink, valamint gépparkunk állapota. Az energia árának megnövekedése miatt időszerű az épületek energetikai megújítása. Ezért az 5 éves ciklust ezeknek az épületeknek és gépeknek a felmérésével, karbantartásával kell kezdenünk, hogy még sokáig tudjuk őket használni.

A kampányidőszakban vállaltakat igyekszünk megvalósítani.

1. Hosszú távú megoldást kívánunk létrehozni az önkormányzat épületében, hogy a testületi ülések online közvetítése megtörténhessen.
2. A Száron áthaladó forgalmat csökkenteni akarjuk, hogy nyugodt környezetünket biztosítani tudjuk. A Béke utcai szakaszon forgalomlassító eszközöket telepítünk. A buszmegállók padkájának emelését tervezzük.
3. Óvoda-dombon járdát alakítunk ki, hogy a biztonságos gyalogos közlekedés lehetővé váljon a két településrész között.
4. A falu egyik épületében bölcsődét alakítunk ki.
5. Tartalommal töltjük meg a "Szár a Vértes kapuja" szlogent. A települést olyan irányba vezetjük tovább, amely harmóniában áll a természettel és a Vértes-hegység természeti értékeivel.
6. Terveink között szerepel a Fiatalok Háza ötlet megvalósítása, ahol programokat, versenyeket, szórakozási lehetőségeket tudnánk biztosítani a szári ifjúságnak.
7. Megvalósítjuk a Szár300 programsorozatot, amellyel 2029-ben a település 300 éves újratelepítését ünnepeljük.

Egyéb általános terveink:

1. Infrastruktúra fejlesztése:

- **Úthálózat fejlesztése:** A belterületi és külterületi utak karbantartása, felújítása és bővítése. Rossz állapotban lévő útburkolataink javítása, padkák feltöltése. Teljes útszakaszok felújítására pályázati források felkutatása.
- **Lakóparki utak járhatóvá tétele.** Ha kezelhető a helyzetük, az önkormányzat üzemeltetné az utakat.
- **Közművek modernizálása:** Vízhálózat, csatornarendszer, villamosenergia és telekommunikáció fejlesztése.
- **Önkormányzati épületek korszerűsítése:**

Polgármesteri hivatal: Garanciális javítások elvégeztetése. Főbejáratnál lépcső, járda és zöldterület megújítása. Belső udvar meglévő terveinek megvalósítása.

Petőfi Sándor Községi Tér: Parketta megújítása. Egész épület belső tereinek festése. Hőszigetelés kialakítása a nagyteremben. Sátor visszavágása és újra felállítása. Kamera és klíma telepítése. Parkoló kialakítása.

Sportcsarnok: Fűtése korszerűtlen. Öltözői fűtési kör megújítása. Falak ázásának megszüntetése. Bejáratú ajtó cseréje. Épület belső festése. Pályázati forrásból külső hőszigetelés.

Konyha: Páraelszívó beüzemelése. Személyi nehézségek megoldása. Vendég befizetőknél ebéd biztosítása. Modernizálási lehetőségek.

Régi óvoda: Fűtés, villamos hálózat megújítása.

Csomó-ház: Statikai problémáinak megoldása. Konceptió kidolgozása közösen a többi szervezettel.

Egyéb épületek karbantartása, modernizálása.

- **Zöld beruházások:** Megújuló energiák alkalmazása közintézményeknél.

2. Gazdaságfejlesztés és vállalkozásösztönzés

- **Együttműködés a helyi vállalkozásokkal.**
- **Turizmus fejlesztése:** Helyi látnivalók és kulturális programok népszerűsítése.

3. Oktatás, kultúra és közösségi élet

- **Oktatási intézmények fejlesztése:** A Szári Német Nemzetiségi Önkormányzat a fenntartója. Velük együttműködve óvoda és iskola modernizálása.
- **Bölcsőde kialakítása:** Amíg nincs bölcsőde a településen, környező intézményekkel megoldani a gyermekek elhelyezését. Pályázati lehetőségek felkutatása, saját bölcsőde létrehozására.
- **Kulturális és sportprogramok szervezése:** Hagyományőrző rendezvények, sportesemények támogatása.
- **Fiatalok helyben tartása:** Megfelelő települési környezet kialakítása.
- **Színpad:** Az elbontott színpad helyett egy új építése, esetleg mobil színpad telepítése.

4. Környezetvédelem és fenntarthatóság

- **Hulladékgazdálkodás fejlesztése:** Szelektív hulladékgyűjtés és újrahasznosítás ösztönzése. A rendezvényeken kiemelt cél a minél kisebb mennyiségű hulladék termelése.
- **Zöldfelületek bővítése:** Parkok, játszóterek és közterületi zöldfelületek fejlesztése.
- **Energiahatékonysági programok:** Napenergia és egyéb megújuló energiaforrások kihasználása.
- **Vízvezetés:** Vízvezető árkok felülvizsgálata és tisztán tartása. A település előtt záportározó kialakítása.
- A templom körüli park virágágyásait és a parkot az Ezüst Évek Nyugdíjas Klub tartja rendben, a fákat, cserjéket és a gyepeket az önkormányzat gondozza.

5. Közbiztonság és közlekedés

- **Közlekedésbiztonság javítása:** Gyalogátkelőhelyek kiépítése, buszmegállók átépítése. Járdák kialakítása első sorban Óvoda-domb és Vértés közben.
- **Rendőrségi és polgárőrségi együttműködés erősítése:** Polgárőrség létrehozása, bűnmegelőzési programok támogatása.
- **Kamerarendszerek:** Megfelelő üzembe helyezés és üzemeltetés. Időszakosan karbantartás.

- **Parkolás:** Nagy szükség van parkoló kialakítására a Petőfi Sándor Községi Térrel szemben, valamint a templom és iskola közötti parkoló szélesítésére.

Fejlesztjük az online kommunikációt a faluközösség irányába. A testületi üléseket online követhetővé tesszük. Polgármesteri fogadóórát tartunk havi rendszerességgel és falubejárások alkalmával mérjük fel a problémás részeket a településen. Nagyobb volumenű döntések előtt, megkérdezzük a lakosság véleményét. Honlap használhatóságát fejlesztjük.

A ki - és bevezető útszakaszokon az utak melletti növényzet karbantartása a fontos. Egy körbekerített zöldhulladék tároló kialakítása szükséges, ahova csak akkor tudna behajtani a lakosság, amikor az önkormányzat engedélyt adott rá. A kerti hulladék égetése helyett a komposztálás népszerűsítése a cél. A téli időszakban a megfelelő levegő megőrzése miatt felhívjuk a figyelmet a kazánban tüzelés szabályaira.

Fejlesztteni kell a helyi egészségügyi feltételeket a fogorvosi és a háziorvosi praxisban is. A szociális támogatások átalakítása szükséges, hogy könnyebben tudjuk támogatni a rászoruló lakosokat, családokat.

Közterületeink karbantartására falugondnokokon kívül, be kívánjuk vonni a lakosságot és a diákokat.

Záró gondolatok

A gazdasági program sikeres megvalósítása érdekében az önkormányzat szorosan együtt kíván működni a helyi vállalkozókkal, civil szervezetekkel, az egyházi szervezetekkel és a lakossággal. A folyamatos pályázati lehetőségek kihasználásával és a fenntartható fejlődés szempontjainak figyelembevételével Szár község egy élhetőbb, fejlettebb településsé válhat a következő öt évben.